

FORSIDEILLUSTRASJON

Elisabeth Moseng

REDAKSJON**Sjefredaktør:**

Ellen Beate Dyvi

Vitenskapelige redaktører:

Asbjørn Jokstad

Dipak Sapkota

Journalist/redaksjonssekretær:

Tone Elin Bergset

Redaksjonsråd/Editorial Board:

Linda Z. Arvidsson, Karin Goplerud Berge,

Jostein Grytten, Anne M. Gussgard, Gro Eirin Holde,

Bo Wold Nilsen, Torbjørn Østvik Pedersen,

Tine M. Søland, Marit Øilo

Redaksjonskomité:

Malin Jonsson, Eli-Karin Bergheim, Odd Bjørn Lutnæs

ABONNEMENT

For ikke-medlemmer og andre abonnenter:

NOK 2 500,-

ANNONSER

Henv. markedsansvarlig Eirik Andreassen,

Tlf: 977 58 527

e-post: annonse@tannlegetidende.no

TELEFON OG ADRESSE

Christiania torv 5, 0158 Oslo

PB 2073, Vika, 0125 Oslo

Tlf: 22 54 74 00

E-post: tidende@tannlegeforeningen.no

www.tannlegetidende.no

UTGIVER

Den norske tannlegeforening

ISSN 0029-2303

Opplag: 6 000, 8 nummer per år

Parallellpublisering og trykk: Aksell AS

Grafisk design: Aksell AS

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforenings offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

OPPLAGSKONTROLLERT

Trykksak
2041 0379

Bry deg – det er din plikt

Foto: Jonn Greff Solli

Vold i nære relasjoner er langt fremme i nyhetsbildet. Vi snakker om et stort samfunns- og folkehelseproblem, som også handler om menneskerettigheter og kriminalitet. Flere saker havner i retten.

Vold i nære relasjoner rammer kvinner, menn og barn i alle sosiale lag, og konsekvensene er både akutte og langvarige – fysisk, psykisk og sosialt, på individ- og samfunnsnivå.

Vold eller mishandling innen partnerforhold, mellom foreldre og barn, eller andre som er nære eller bor sammen er mer utbredt enn mange vet. I 2023 oppga elleve prosent av kvinnene og tre prosent av mennene at de er blitt utsatt for alvorlig fysisk vold fra partner – definert som vold med stort skadepotensial. 4 000 voksne personer mellom 18 og 74 år ble spurt om deres erfaring med vold. Like store andeler menn og kvinner var blitt utsatt for en eller annen form for fysisk partnervold, men langt flere kvinner hadde altså vært utsatt for alvorlig vold.

Blant barn og unge har 20 prosent opplevd fysisk vold fra en forelder i løpet av oppveksten, mens fem prosent har opplevd alvorlig fysisk vold, som å bli sparket eller slått med hard gjenstand, fra en voksen i hjemmet. Barn som ser en voksen bli utsatt for vold, for eksempel at en forelder blir mishandlet, har også vært definert som å være utsatt for vold i nære relasjoner.

Denne utgaven av Tidende inneholder annen og siste del av årets nordiske tema, rettsodontologi. Selv om rettsodontologi i all hovedsak dreier seg om å identifisere døde, og i noen grad å aldersbestemme, kan rettsodontologen også bistå i saker der en

skal dokumentere skader som er oppstått som følge av vold. En av temaartiklene handler om vold i nære relasjoner og tannhelsepersonells viktige rolle med å oppdage, avdekke og melde fra, og om samarbeidet mellom allmenntannleger og rettsodontologer i dokumenteringsarbeidet. Artikkelen oppfordrer til å integrere rettsmedisinsk bevissthet i klinikken, for å styrke evnen til å oppdage, dokumentere og rapportere mistanke om mishandling.

Siden vold i nære relasjoner ofte synes som skader i området ansikt, nakke, hals og hode der tannlegen er tett på, er tannlegen også ofte den som først oppdager at noe er galt. Er det et barn er du som tannlege lovplagt å reagere. Er pasienten voksen har du en etisk plikt til å følge opp mistanke om vold. Usikkerhet og bekymring for å ødelegge pasientrelasjonen kan gjøre at du som tannlege enten ikke fanger opp og gjenkjenner tegn, eller kvier deg for å følge opp.

Presis journalføring, nøyaktige beskrivelser av skader, korrekt bruk av fotografi og systematisk dokumentasjon kan få stor betydning i en eventuell rettsprosess. Objektiv, faglig forankret dokumentasjon kan styrke pasientens rettssikkerhet – og bidra til at vold får konsekvenser.

Alt du som tannlege gjør riktig i en kanskje krevende situasjon kan bidra til at en som er i en sårbar situasjon får hjelp. Ingenting er viktigere enn det.

Ellen Beate Dyvi
Sjefredaktør